

# Františkovo slovo

č.106



**Petrův nástupce k Papežskému misijnímu dílu: Chtělo by to mystiku!**

**Papež na mezinárodní konferenci soudců: Církev se má míchat do „velké“ politiky**

**Ježíš dává hříšníkům zazářit vítězstvím milosti**

**Ježíše by dnes nepustili na britskou univerzitu – kvůli extrémismu**

**Arménie je připravena ke smíření**

**Papež: Mírnost plyne z porozumění Boží velikosti**

**Křesťán je solí darovanou Bohem ve křtu**

**První znamení milosrdenství: Kána**

**Papež František: Rád žehnám ruce lékařů**

**Papež: Zdravý realismus je katolický**

**Vzpřímeně stát, trpělivě naslouchat, vycházet**

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

## Petrův nástupce k Papežskému misijnímu dílu: Chtělo by to mystiku!

**Vatikán.** Od poloviny tohoto týdne jednájí v Římě národní ředitelé Papežských misijních děl na svém každoročním generálním shromáždění, letos ve znamení stého výročí vzniku Papežské misijní unie. Jejího zakladatele, blahoslaveného italského misionáře Paola Mannu, papež František připomenul při dnešní audienci:

*"Bl. Paolo Manna velmi dobře pochopil, že formace a výchova ke službě církvi a jejímu vrozenému misijnímu poslání je cíl, který se týká veškerého svatého Božího lidu, v různosti jeho životních stavů a služebných úřadů."*

Misie utváří církve a udržuje ji ve věrné službě spásonosné Boží vůli, pokračoval Svatý otec. Nesmí se proto omezit na starost o shromažďování fondů a pečlivé rozdělení hmotné pomoci, byť jsou tato hlediska nezbytná:

*"Chce to mystiku. Musí růst náš zápal pro hlásání evangelia. Obávám se – a chci se vám s tím svěřit – že vaše dílo se zakládá na dokonalé organizaci, ale chybí mu zanícení. Tutéž práci může odvést nějaká nevládní organizace – ale to vy přece nejste! Misijní unie, která nehoří nadšením, k ničemu není. Misijní dílo bez mystiky je zbytečné. Pokud si tedy něco máme odřeknout, zřekněme se organizace a jděme dál v mystice světců. Vaše misijní unie dnes potřebuje právě toto – mystiku světců a mučedníků. Trvalá práce na misijní formaci, kterou máte konat, nesmí být jenom intelektuálním kurzem, nýbrž má být součástí této vlny misijního zápalu, který se sytí mučednickým svědectvím."*

Církevní služba Papežských misijních děl vyžaduje nové promyšlení, obnovu a reformu – avšak reformu v pravém slova smyslu, tedy vycházející z osobního obrácení, vysvětlil Svatý otec v závěru audiencie pro účastníky generálního shromáždění Papežských misijních děl. Dodejme, že Českou republiku na něm zastoupil Mgr. Leoš Halbrštát, národní ředitel Papežských misijních děl.

## Papež na mezinárodní konferenci soudců: Církev se má míchat do „velké“ politiky

**Vatikán.** Papež František promluvil v pátek vpolední na mezinárodní konferenci soudců a odborníků, kteří se specializují na trestný čin obchodování s lidmi a organizovanou trestnou činnost. Konferenci pořádala Papežská akademie věd na toto téma již po třetí. Prvního se ve Vatikánu účastnili před dvěma roky (2.10. 2014) [představitelé různých náboženských vyznání](#) a druhého loni (21.7.2015) [primátoři několika světových metropolí](#). Na letošním setkání soudců, státních zástupců a dalších představitelů orgánů činných v trestním řízení v letohrádku Pia IV. ve Vatikánských zahradách, kde sídlí Papežská akademie věd, pronesl Petrův nástupce asi půl hodinovou promluvu, v níž mimo jiné řekl:

*„Církev, která následuje Krista, ačkoli se říká, že by se do politiky míchat neměla, je povolána se nasadit a míchat se do „velké“ politiky! Protože, jak řekl Pavel VI., politika je jednou z nejvznešenějších forem lásky a charity.“*

*„Obchod s lidmi a nové formy otroctví, jako nucené práce, prostituce, obchod s lidskými orgány, drogami a organizovaný zločin – jak prohlásil můj předchůdce Benedikt XVI. i já při různých příležitostech – jsou zločinem proti lidskosti ve vlastním slova smyslu a jako takové musí být klasifikovány a trestány národními i mezinárodními zákony – vysvětlil dále papež.“*

*„Někdo by se mohl domnívat, že akademie by se měla pohybovat spíše na poli čistých věd a spíše teoretických úvah. A to zajisté odpovídá osvícenské koncepci toho, čím by měla být“*

*akademie. Akademie však musí mít kořeny a to v konkrétní realitě, protože jinak jí hrozí, že bude podněcovat tekutou reflexi, která se vypaří a bude k ničemu. Tento rozvod mezi ideou a realitou je zřejmým kulturním fenoménem minulosti a má svůj dopad.“*

Papež ocenil nasazení soudců, jejichž povoláním je – jak řekl – počínat si svobodně:

*„Soudci, státní zástupci a prokurátoři svobodní? Od čeho? Od nátlaku vlád; svobodní od soukromých institucí a přirozeně svobodní od »struktur hříchu« - svobodní od organizovaného zločinu. Víím, že jste vystaveni nátlaku, vyhrůžkám a že být dnes soudcem, státním zástupcem a prokurátorem, znamená riskovat vlastní život! Odvaha těch, kdo i přesto nadále svobodně vykonávají svoje soudcovské poslání si proto zaslouhuje uznání. Bez této svobody se státní soudní moc zkaží a plodí zkaženost.“*

Papež František pak citoval článek z [rezoluce OSN](#) o cílech udržitelného rozvoje vybízející 193 signatářských států k přijetí „okamžitých a účinných opatření k vymýcení nucených prací, skoncování s moderními formami otroctví a s obchodováním s lidmi a dosáhnout zákazu a odstranění nejhorších forem dětské práce, včetně nábora a využívání dětských vojáků, a do roku 2025 odstranit dětskou práci ve všech jejích formách“ (čl.8.7). „Je proto nutné – řekl Petrův nástupce – generovat transverzální a vlnovitý pohyb, »dobrou vlnu«, která obejmě celou společnost odshora dolů a naopak, od periferie do středu a naopak, od leaderů po společenství, a od národů a veřejného mínění až k nejvyšším řídicím úrovním.“

*„Papežská akademie věd se tímto svoláním soudců ve shodě s mandátem OSN snaží spolupracovat podle míry svých možností. Je třeba poděkovat státům, které prostřednictvím svých velvyslanců při Svatém stolci aktivně spolupracovaly, nezůstaly indiferentními nebo svévolně kritickými, ale aktivně se přičinily o uspořádání tohoto summitu. Velvyslance, kteří nepociťovali tuto nezbytnost anebo si nad tím umyli ruce popřípadě se domnívali, že to zas není až tak potřebné, očekáváme na příštím setkání,“*

dodal s úsměvem papež do potlesku zúčastněných. Potom nastínil, jak rozumí funkci trestního práva: „Zjednat spravedlnost – řekl – neznámá ukládat nějaký samoučelný trest, nýbrž poskytnout pachatelům výchovu a otevřít před nimi naději opětovného zařazení do společnosti.“

*„Na tom se zakládá také důrazný postoj církve odmítající trest smrti. Jeden teolog mi říkal, že v koncepci středověké a post-středověké teologie byl trest smrti spojován s nadějí, s níž byl odsouzený »svěřován Bohu«. Doba se změnila a takto dále postupovat nemůžeme. Ponecháváme na Bohu, aby zvolil tento okamžik. Existuje naděje na znovuzачlenění do společnosti: »Ani vrah není zbaven své osobní důstojnosti, kterou mu zaručuje sám Bůh« (Jan Pavel II., Evangelium vitae, 9). A toto delikátní spojení spravedlnosti a milosrdenství je přípravou na toto znovu začlenění.“*

V závěru papež František poukázal na blahodárné působení ženy v nápravně-výchovných zařízeních, jak si povšiml během svých návštěv v italských věznicích a doporučil tuto italskou zkušenost širší pozornosti, protože „žena má pro téma výchovy a znovuzачlenění odsouzených do společnosti výjimečný cit a zvláštní takt.“

Mezi sedmi desítkami pozorovatelů přijali pozvání také dva zástupci České republiky – místopředseda Ústavního soudu ČR prof. JUDr. Jaroslav Fenyk a předseda trestního kolegia Nejvyššího soudu JUDr. Michal Mikláš, které doprovází rovněž velvyslanec ČR při Svatém stolci JUDr. Pavel Vošalík. Během rozhovoru, který poskytli Vatikánskému rozhlasu před budovou Akademie ve Vatikánských zahradách, jak pro posluchače nezaměnitelně dokumentují ptačí hlasy v podkresu, vyslovili uznání Svatému otci za svolání takto mimořádné schůzky. **Rozhovor Johany Bronkové s prof. Jaroslavem Fenykem a JUDr. Michalem Miklášem** si můžete vyslechnout v níže přiloženém souboru.

## Ježíš dává hříšníkům zazářit vítězstvím milosti

Boží Slovo, které jsme slyšeli, nás přivádí k ústřední události víry: k vítězství Boha nad bolestí a smrtí. Je to evangelium naděje, které tryská z Kristova velikonočního tajemství, zračí se na Jeho tváři, zjevuje Boha Otce a potěšuje trpící. Toto Slovo nás vybízí, abychom zůstávali vnitřně sjednoceni s Umučením našeho Pána Ježíše, aby se na nás ukázala moc Jeho vzkříšení.

Kristovo Umučení je totiž Boží odpověď na úzkostné a někdy rozhořčené volání, které v nás vzbuzuje zkušenost bolesti a smrti. Jde o to neutéci z Kříže, ale zůstat tam jako Panenská Matka, která s Ježíšem společně trpěla a dostalo se jí milosti doufat proti vší naději (srov. *Řím 4,18*).

Taková je také zkušenost Stanislava od Ježíše a Marie a Marie Elisabetty Hesselblad, kteří budou dnes svatořečeni. Vnitřně se spojili s Ježíšovým umučením a projevila se na nich moc Jeho vzkříšení.

První čtení a evangelium této neděle nám podávají dva zázraky vzkříšení. První vykonal prorok Eliáš, druhý Ježíš. Zemřelými jsou v obou případech mladí synové vdov a jsou navraceni svým matkám živí.

Vdova ze Sarepty, která nebyla židovkou, přijala do svého domu proroka Eliáše. Rozhněvá se však na proroka i Boha, protože během Eliášova pobytu, její syn onemocněl a vydechl duši v její náruči. Eliáš tedy této ženě řekne: „Dej mi svého syna“ (*1 Král 17,19*). Toto je klíčové slovo, které vyjadřuje Boží postoj k naší smrti (v každé její formě); neříká „Nech si ji, starej se!“, nýbrž „Dej mi ji“. A prorok bere dítě do náruče, vynese jej do horní světnice, kde sám v modlitbě „bojuje s Bohem“ a klade před Něho absurditu oné smrti. Pán vyslyší Eliášův hlas, protože ve skutečnosti to byl Bůh, kdo mluvil a jednal skrze proroka. On řekl ústy proroka této ženě: „Dej mi svého syna.“ A nyní jej živého vrátil matce.

Boží něha se zjevuje plně v Ježíši. V evangeliu (*Lk 7,11-17*) jsme slyšeli, že mu bylo líto vdovy z Naim, která zrovna provázela k pohřbu svého jediného ještě nedospělého syna. Ježíš však přistoupil k márám, dotkl se jich, zastavil pohřební průvod a zajisté pohladil slzami skropenou tvář oné ubohé matky. „Neplač!“, řekl jí (*Lk 7,13*). Jako by jí žádal: „Dej mi svého syna“. Ježíš si žádá pro sebe naši smrt, aby nás od ní vysvobodil a daroval nám život. Onen mládenec vskutku procitl jako by se probudil z hlubokého snu a začal mluvit. A Ježíš „ho vrátil jeho matce“ (v.15). Není mágem! Je vtělenou Boží něhou, působí v Něm nezměrný Otcův soucit.

Určitým vzkříšením prošel také apoštol Pavel, který se z nepřítele a krutého pronásledovatele křesťanů stal svědkem a hlasatelem evangelia (srov. *Gal 1,13-17*). Tato radikální změna nebyla jeho dílem, nýbrž darem milosrdného Boha, který jej „svou milostí povolal“ a rozhodl, že „na něm“ zjeví svého Syna, aby jej hlásal všem národům (vv.15-16). Pavel říká, že se Bohu Otci zalíbilo zjevit Syna nejenom *jemu*, ale také *na* něm, jako by do jeho osoby – těla i ducha – vtiskl smrt a vzkříšení Krista. Apoštol tak bude nejenom hlasatelem, ale především svědkem.

Také nás hříšníky, jednoho po druhém, nechává Ježíš zazářit vítězstvím milosti, která dává život. A Matka církve dnes a denně praví: „Dej mi svoje syny“, což jsme my všichni. Ježíš na sebe bere naše hříchy, snímá je a nás – oživené - vrací církvi. A dochází k tomu zejména v tomto Svatém roce Milosrdenství.

Dnešní církev nám ukazuje dvě svoje děti, které jsou příkladnými svědky tohoto tajemství vzkříšení. Oba mohou zpívat navěky slovy Žalmisty: „Můj nárek jsi obrátil v tanec, Hospodine,

můj Bože, chci tě chválit navěky!" (Žl 30,12). A všichni společně spojme svoje hlasy a řekněme: „Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil“ (Antifona responsoriálního žalmu).

## Ježíše by dnes nepustili na britskou univerzitu – kvůli extrémismu

**Anglie.** Svoboda slova je dnes natolik omezená, že Ježíš Kristus by nemohl promluvit na britské univerzitě – varuje anglický publicista a historik Timothy Garton Ash. Tento oxfordský profesor vystoupil proti novým normám ministerstva vnitra, které ve jménu boje proti terorismu nutí školy, aby preventivně zasahovaly proti všem extrémistům, včetně těch, kteří nevybízejí k násilí.

Podle profesora Gartona Ashe by tyto normy nutily k mlčení mnoho velkých myslitelů, jako Rousseau, Hegel, Marx či Darwin. Zcela určitě by však nepřipustily kázání Ježíše Krista. Podle oxfordského profesora se musí akademické prostředí mobilizovat na obranu svobody slova. Tím spíše, že tlak na omezování občanských svobod je vyvíjen ze dvou stran: jednak ze strany státu, ale také ze strany nevelkých skupin jednotlivců, které deklarují, že se cítí uraženy, utínají tak veškerou debatu a uzurpují si právo veta – zdůrazňuje profesor Timothy Garton Ash.

6.6.2016

## Arménie je připravena ke smíření

**Arménie.** „Arménie je připravena odpovědět na jakoukoli výzvu ke smíření,“ ujišťuje ordinář katolíků arménského ritu pro Východní Evropu arcibiskup Raphael Minassian v komentáři k rezoluci německého Bundestagu (foto), která definovala masakr Arménů v letech 1915-1916 jako genocidu. Dokument byl přijat absolutní většinou hlasů (pouze 1 hlas proti a 1 se zdržel hlasování). Turecko okamžitě reagovalo odvoláním svého velvyslance z Německa a sérií ekonomických a vojenských důsledků v bilaterálních vztazích.

„Byla to radost a útěcha pro všechny Armény,“ říká arcibiskup Minassian, který sám během této národní tragédie přišel o prarodiče. Zároveň však zdůrazňuje důležitost odpuštění jako velice vznešené lidské hodnoty.

Vděčnost za tento tah německého parlamentu vyjádřil rovněž Nejvyšší patriarcha a catholicos všech Arménů Karekin II. a catholicos Kilíkie Aram I.

## Kázání z Domu sv. Marty

6.6.2016

### Papež: Mírnost plyne z porozumění Boží velikosti

**Vatikán.** Blahoslavenství ukazují křesťanovi správnou životní cestu, kázal dnes papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Z této cesty – upozornil dále - svádějí a blahoslavenstvím oponují tři anti-zákony: idolatrie majetku, marnivost a egoismus.

Aby křesťané nesešli z cesty víry, mají v blahoslavenstvích přesné ukazatele. Nebrat je na zřetel, může vést ke sklouznutí do egoistických idolatrií: idolatrii peněz, marnivosti a nasyceného srdce usmívajícího se vlastní spokojenosti a nestarajícího se o druhé. Papež komentoval dnešní evangelium (Mt 5,1-12), které podává úvod Ježíšova horského kázání. „Nový zákon, kterému Ježíš učil – řekl papež – neruší ten starý, nýbrž zdokonaluje ho a naplňuje.“

*„Je to nový zákon, který nazýváme blahoslavenstvími. Je to Pánův nový zákon pro nás. Určuje kurz, trasu a naviguje křesťanský život. Právě tady vidíme ukazatele, podle nichž můžeme postupovat kupředu ve svém křesťanském životě.“*



Zatímco dnes čtené Matoušovo evangelium podává pouze blahoslavenství samotná, pokračoval papež, evangelista Lukáš připojuje za jejich výčet čtyřikrát zvolání „běda“, které je určeno bohatým, nasyceným, smějícím se a těm, kteří jsou všemi chváleni. Bohatství je samo o sobě dobrem - zdůraznil papež - ale přilnutí k němu působí škodu a stává se idolatrií.“

*„To je anti-zákon, špatná navigace. Jsou to tři schůdky, které přivádějí do záhuby, stejně jako blahoslavenství jsou schůdky, které vedou životem. Třemi schůdky vedoucími do záhuby je přilnutí k bohatství, protože nic nepotřebuji. Potom je marnivost. Když mne všichni chválí a připadám si důležitý, uvěřím, že jsem sám spravedlivý, ne jako ten či onen. Vzpomeňme na podobenství o farizeovi a celníkovi: »Děkuji ti, že nejsem jako tamhle ten, ale děkuji ti, že jsem dobrý katolík...« To se děje denně. A potom je pýcha, což je nasycenost a úsměšek, který zamyká srdce.“*

Mezi blahoslavenstvími – řekl dále papež – je jedno, které - ne snad, že by bylo klíčové - ale velice mne oslovuje: Blahoslavení tiší.

*„Ježíš totiž říká sám o sobě: »Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem« (Mt 11,29). Tato mírnost je způsobem bytí, který nás přibližuje k Ježíši. Opačný postoj vždycky zjednává nepřátelství, války a všechny ostatní špatnosti. Mírnost, tichost srdce však není hloupostí. Naopak. Je hlubinou porozumění Boží velikosti a adoraci.“*

## **Kázání z Domu sv. Marty**

7.6.2016

### **Křesťan je solí darovanou Bohem ve křtu**

**Vatikán.** Baterkou, kterou si křesťan svítí, je modlitba – řekl papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Křesťan se musí vyvarovat toho, aby se stal neslaným, a proto nesmí podlehnout pokušení „zrcadlové spirituality“, kterou je snaha osvěcovat sebe a nepřinášet druhým světlo víry.

Papež komentoval dnešní evangelium (Mt 5,13-16), ve kterém je řeč o soli a světle: „Ježíš používá vždycky snadná slova a přirovnání, aby všichni mohli rozumět tomu, co chce říci. Projevuje se to i v definici křesťana, který má být světlem a solí. Ani jedna z těchto věcí - poznamenal dále - není sama pro sebe: Světlo osvětluje druhé; sůl dodává chuť druhému a uchovává druhé. Co má však křesťan dělat, aby světlo a sůl nezanikly? – tázal se papež. Co má dělat, aby nedošel olej v lampách?“

*„Co je onou baterií, kterou křesťan svítí? Jednoduše modlitba. Můžeš dělat spoustu věcí, mnoho skutků i skutků milosrdenství. Můžeš vykonat velké věci pro církev – katolickou univerzitu, kolej, nemocnici – a postaví ti i pomník jako dobrodinci církve. Avšak nemodlíš-li se, bude vše poněkud ztemnělé či temné. Kolik jen činů potemní pro nedostatek světla, nedostatek modlitby!? To co udržuje a dává život křesťanskému světlu a co osvětluje, je modlitba.“*

„Seriózní modlitba - upozornil dále papež - adorace Otce, chvála Trojice, modlitba díky a také prosebná modlitba, ale ze srdce. To je ten olej, baterie, která oživuje světlo. A stejně tak sůl nedochucuje samu sebe.“

*„Sůl se stává solí, když se dává. A to je další postoj křesťana: Dát se, ochucovat život druhých, ochucovat spoustu věcí evangelním poselstvím. Dát se. Nezachovávat sebe sama. Sůl není pro křesťana, sůl se dává. Křesťan ji má, aby ji dal; je solí, aby se daroval, ale ne sobě. Obojí – a to je zajímavé – světlo i sůl jsou pro druhé, nikoli pro sebe. Světlo neosvětluje sebe a sůl neochucuje sebe.“*

„Jistě by bylo možné se ptát – pokračoval papež – dokdy vydrží sůl a světlo, pokud se budeme bez ustání dávat? Vstupuje tam Boží síla – odpověděl – protože křesťan je solí

darovanou Bohem ve křtu a je tím, co dostal a co bude nadále dostávat, pokud to bude stále dávat, osvěcováním a darováním. A nikdy se nespoteřebuje. Právě to se stalo vdově ze Sarepty, která, jak praví dnešní první čtení (1 Král 17,7-16), důvěřovala proroku Eliášovi, že její mouka a olej se nikdy nespoteřebují – připomněl papež a vyzval:

*„Osvěcuji svým světlem, ale braň se před pokušením osvěcovat sebe sama. To je nepěkné, trochu jako zrcadlová spiritualita: osvěcuji sebe samého. Braň se proti pokušení starat se o sebe sama. Buď světlem, které osvěcuje; buď solí, která ochucuje a uchovává.“*

„Sůl a světlo – připojil ještě papež – nejsou samy pro sebe, jsou pro druhé. A tak budete »svítit lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích« (Mt 5,16). To znamená vrátit se k Tomu, který ti toto světlo a tuto sůl dal. Kéž nám v tom Pán pomáhá, abychom stále pečovali o světlo, neskrývali jej, ale umožnili mu svítit, a abychom pečovali o sůl, rozdávali ji správně, kolik třeba. To jsou dobré skutky křesťana,“ končil papež František dnešní kázání v Domě sv. Marty.

## Generální audience

8.6.2016

### První znamení milosrdenství: Kána

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Po komentářích věnovaných několika podobnostem, jež přibližují milosrdenství, pozastavíme se dnes u prvního z Ježíšových zázraků, které evangelista Jan nazýval „znameními“, neboť nebyla učiněna proto, aby vzbudila podiv, nýbrž zjevila Otcovu lásku. První z těchto zázračných znamení, které podává právě Jan, uskutečnil Ježíš v galilejské Káně. Je to jakási „vstupní brána“, na níž jsou vytesána slova a výrazy, které vyjevují plnost Kristova tajemství a otevírají srdce učedníků víře. Podívejme se na některé z nich.

V úvodu nacházíme výraz „*Ježíš a jeho učedníci*“ (v.2). Ty, které Ježíš povolal, aby ho následovali, spojil se Sebou do jediného společenství, a nyní jsou jako jedna rodina všichni pozváni na svatbu. Zahájením své veřejné činnosti na svatbě v Káni vystupuje Ježíš jako ženich Božího lidu, zvěstovaný proroky a zjevuje nám hloubku vztahu, který nás k Němu pojí: je to nová Smlouva lásky. Co je základem naší víry? Skutek milosrdenství, kterým nás Ježíš se Sebou spojil. A křesťanský život je odpovědí na tuto lásku, je jako příběh dvou zamilovaných. Bůh a člověk se setkávají, hledají, nacházejí, oslavují a milují: právě jako miláček a milá z *Písně písní*. Všechno ostatní je důsledkem tohoto vztahu. Církev je Ježíšova rodina, kterou zahrnuje svojí láskou. A tuto lásku církev opatruje a chce rozdávat všem.

V tomto kontextu Smlouvy je srozumitelná poznámka Ježíšovy matky: „*Už nemají víno*“ (v.3). Jak je možné pořádat svatbu a slavit, když chybí to, co proroci označovali za typický element mesiášské hostiny (srov. *Am 9,13-14; Jl 2,24; Is 25,6*)? Voda je nezbytná k přežití, ale víno vyjadřuje hojnost hostiny a radost slavnosti. Nedostatek vína na svatební slavnosti vyvolává u novomanželů zahanbení. Copak si lze představit svatbu, kde se pije čaj? To by bylo zahanbující. Víno je ke slavnosti nezbytné. Tím, že vodu „určenou k očišťování předeepsaného u židů“ (v.6) proměňuje Ježíš na víno, uskutečňuje výmluvné znamení: proměňuje Mojžíšský zákon na evangelium přinášející život. Jak praví na jiném místě samotný Jan: „Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista“ (*Jan 1,17*).

Slova, jimiž se Maria obrací na služebníky, korunují snubní rámec v Káně: „*Udělejte všechno, co vám řekne*“ (v.5). Je zajímavé, že jsou to poslední Mariina slova, jež jsou zachycena v evangeliích. Jsou jejím odkazem, který je určen nám všem. Také dnes nám Matka Boží všem říká: „Udělejte všechno, co vám – Ježíš – řekne“. Takový je její odkaz, a to je krásné! Jde o vyjádření, které připomíná formuli víry užívanou izraelským lidem na Sinaji jako odpověď na přísliby Smlouvy: „Všechno, co mluvil Hospodin, splníme!“ (*Ex 19,8*). A v Káně služebníci skutečně uposlechli. „Ježíš jim řekl: »Naplňte džbány vodou!« Naplnili je až po okraj. A

nařídil: »Teď naberte a doneste správci svatby!« A donesli“ (Jan 2,7-8). Na této svatbě byla skutečně uzavřena Nová smlouva, a služebníkům Páně, tedy celé církvi bylo svěřeno nové poslání: „Udělejte všechno, co vám řekne!“. Sloužit Pánu znamená naslouchat Jeho Slovu a uvádět ho ve skutek. Je to jednoduché, ale zásadní doporučení Ježíšovy matky i životní program křesťana. Nabrat ze džbánu rovná se pro každého z nás svěřit se Božímu Slovu, abychom ve svém životě zakusili jeho účinnost. A potom, spolu se správcem svatby, který se napil vody proměněné ve víno, můžeme také zvolat: „Uchoval jsi dobré víno až do této chvíle“ (v.10). Ano, Pán stále uchovává ono dobré víno až k naší spáse, tak jako stále proudí z probodeného Pánova boku.

Konec vyprávění zní jako sentence: „To byl v galilejské Káně počátek znamení, která Ježíš učinil; tím zjevil svou slávu, a jeho učedníci v něj uvěřili“ (v.11). Svatba v Káně je mnohem více než obyčejné vyprávění o prvním Ježíšově zázraku: očekávaný Ženich zahájil svatbu, kterou dovršuje Velikonočním tajemstvím. Na této svatbě k sobě Ježíš připoutal svoje učedníky novou a definitivní Smlouvou. V Káně se Ježíšovi učedníci stali Jeho rodinou a v Káně se rodí víra církve. Všichni jsme zváni na svatbu, kde už nové víno nebude chybět.

9.6.2016

### **Papež František: Rád žehnám ruce lékařů**

**Vatikán.** Život nemocného člověka má posvátnou hodnotu, která jeho utrpením nemizí ani nebledne, nýbrž se naopak skví v celé své kráse, řekl dnes papež František při audienci pro nejvyšší představitele lékařských komor ze Španělska a zemí Latinské Ameriky. Více než sto padesát lékařů se v závěru týdne zúčastní poutě nemocných a postižených v rámci Svatého roku milosrdenství. Petrův nástupce je vyzval, aby neospravedlňovali a neschvalovali úmyslnou pacientovu smrt domnělým soucitem. Ve hře je zde totiž lidská důstojnost a spolu s ní též důstojnost lékařského povolání.

*"Nelze se poddat pokušení rychlých a drastických řešení, která tento falešný soucit vyžaduje. Nelze uplatňovat pouhá měřítka výkonnosti a hospodárnosti. Jistě, v naší technologické a individualistické společnosti nebývá pravý soucit – který není hříchem – vždy přijímán s nadšením. Naopak, někdy se jím pohrdá, protože jeho příjemce jej vnímá jako něco ponižujícího. V jiných případech se za předstíraným soucitem skrývá ospravedlnění a schvalování smrti bezbranného člověka."*

Skutečný soucit však nikoho nevyděluje, neodepisuje a neponižuje. Pokud by tomu tak bylo, slavil by vítězství egoismus a ona mentalita odpisu, která pohrdá lidmi, jež nesplňují stanovené míry zdraví, krásy a užitečnosti, pokračoval Svatý otec.

*"Těší mne, když mohu žehnat ruce lékařů na znamení toho, že uznávám jejich soucit, který se stává uzdravujícím pohlazením. Jak je dobré, když si při výkonu lékařského povolání uvědomíme, že nemocný je náš bližní, že jeho raněné tělo odráží tajemství Kristova těla."*

Soucit je tedy tou nejvhodnější reakcí na nesmírnou hodnotu, kterou má nemocný člověk. Je to reakce sestávající z úcty, porozumění a něhy. Lékařské poslání tedy vyžaduje soucitné srdce, byť se to někdy může zdát neslučitelné s medicínskými nástroji a technikou. Slabost, bolest a nemoc jsou pro všechny – včetně zdravotníků – tvrdou zkouškou, která však zároveň vyzývá k trpělivosti a útrpnosti. Lékaři mají ztělesňovat milosrdenství jako milosrdný Samaritán, jako Ježíš.

*"Můžete vykonat mnoho dobrého, opravdu mnoho. Ujišťuji o své modlitbě také za vaše rodiny, které doprovázejí a snášejí vaši lékařskou službu, která se podobá kněžství. A prosím vás, abyste se za mne také modlili, protože v sobě mám také něco z lékaře."*



**Papež: Zdravý realismus je katolický**

. Chtít „toto anebo nic“ není katolické, ale heretické – poznamenal papež František v dnešní homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty, když mluvil o „zdravém realismu“, ke kterému Ježíš vedl svoje učedníky. Papež poukázal na zlo, které je působeno Božím lidu těmi muži církve, kteří dělají opak toho, co říkají; vybízel rovněž k vymanění se z rigidního idealismu, který nedovoluje lidem, aby se mezi sebou smířili.

„Vaše spravedlnost musí být dokonalejší než spravedlnost učitelů Zákona a farizeů“ – tuto pobídku, kterou začíná dnešní evangelium (Mt 5,20-26), si vzal papež jako základ své promluvy o křesťanském realismu. „Lidé byli trochu zmatení – řekl papež – protože ti, kdo je učili Zákonu, byli ve svém životním svědectví nekoherentní. Ježíš je tedy povzbuzuje, aby šli dále a směrem vzhůru. Jako příklad uvádí páté přikázání a zdůrazňuje, že už ten, »kdo se na svého bratra hněvá, propadne soudu«, jako kdyby zabil. Je dobré to slyšet – pokračoval papež – zvláště v době, kdy jsme si tolik navykli druhé nálepkovat slovníkem, který je kreativní v urážkách. Něco takového je hřích, jako zabití. Je to jako dát facku duši bratra a jeho důstojnosti. Častujeme druhé nadávkami téměř z jakési dobročinnosti,“ dodal s hořkou ironií.

Papež pak s odkazem na slyšitelnou přítomnost dětí na dnešní bohoslužbě výklad přerušil a řekl, že „dětské kázání v kostele je hezčí než to kněžské, biskupské či papežské. Klidně je nechte,“ řekl pak směrem k rodičům, „protože je to hlas nevinnosti, který prospívá nám všem.“

„Ježíš – vrátil se papež k tématu – žádá dezorientovaný lid, aby hleděl vzhůru a šel vpřed. Totéž je třeba také dnes i přes antisvědectví, které si jako křesťané vzájemně dáváme.“

*„Kolikrát jen v církvi slyšíme takové věci. Tento kněz, či tamten muž či žena z Katolické akce, biskup či papež říkají »jedněte takto«, ale sami tak nejednají. To je pohoršení, které zraňuje Boží lid a brání mu v růstu a pokroku. Neosvobozuje. Také tehdejší lid přihlížel rigidnosti učitelů Zákona a farizeů. Když přišel nějaký prorok, který dodával trochu radosti, byl pronásledován a zabit. Pro proroky nebylo místo. A Ježíš těmto farizeům říká: »zabíjíte a pronásledujete proroky, kteří vnášejí nový vzduch«.“*

„Velkodušnost a svatost, kterou od nás Ježíš žádá – řekl dále papež – znamená, že máme vždycky vycházet ze sebe, směrem vzhůru, to znamená vymanit se z rigidnosti Zákona a také z idealismů, které nám nedělají dobře. Ježíš, který nás zná dobře – pokračoval – zná naši přirozenost a vybízí nás, abychom se spolu smířili, máme-li něco proti sobě. Ježíš nás učí zdravému realismu – dodal papež – častokrát nelze dosáhnout dokonalosti, ale lze se alespoň dohodnout.“

*„Toto je zdravý realismus katolické církve. Katolická církev nikdy neučí »bud' to, anebo tamto«. To není katolické. Církev říká »to a také to«. Bud' dokonalý, smiř se se svým bratrem. Neurážej ho. Měj ho rád. A jestliže se vyskytne nějaký problém, alespoň se dohodni, aby se nerozpoutala válka. To je zdravý realismus katolicismu. Není katolické žádat »bud' to anebo nic«, to není katolické, to je heretické. Ježíš dovede putovat spolu s námi, podává nám ideál a doprovází k ideálu, vymaňuje nás z uvíznutí v rigidnosti zákona a říká nám: »dělejte, co můžete«. On nás dobře chápe. Je to náš Pán a tomu nás učí.“*

„Pán – řekl dále papež – nás žádá, abychom se nepřetvařovali a nechválili Boha tímtež slovníkem, kterým urážíme bratra. Dělejte, co můžete – dodal – k tomu nás vybízí Ježíš. Alespoň se vyhněte válce mezi sebou, dohodněte se.“

*„A dovolím si říci vám ještě něco, co může vypadat trochu podivně: je to drobná svatost sjednávání. Říci si: »Nemohu všechno, ale chci udělat všechno, dohodnu se s tebou alespoň*

*na tom, že se nebudeme urážet, nepovedeme válku a budeme žít v míru«. Ježíš je grand! Vysvobozuje nás ze všech našich ubohostí. Také z idealismu - ten není katolický. Prosme Pána, ať nás učí nejprve vyjít z každé rigidnosti, ale vyjít vzhůru, abychom se mohli klanět Bohu a chválit Je; a ať nás učí se usmířovat a shodnout se v tom, co můžeme.»*

### **Vzpřímeně stát, trpělivě naslouchat, vycházet**

**Vatikán.** Vzpřímeně stát a přijímat Boha, trpělivě naslouchat Jeho hlasu, vycházet a hlásat Jej druhým lidem – tato trojice postojů vystihuje křesťanský život, vysvětlil papež František při dnešním ranním kázání v Domu sv. Marty.

Člověk může být litujícím hříšníkem, který se navrací k Bohu, i vyvoleným, který Bohu zasvětil život. V obou případech může podlehnout obavám, že neobstojí, může propadnout depresím, když se víra zahaluje. Papež František se zamýšlel nad tímto hlediskem a cestami, které vedou z temnoty tunelu. Na okamžik se vrátil k situaci marnotratného syna, který hladově a sklíčeně pozoruje vepře, ale zejména se zaměřil na hlavní postavu pátečního liturgického čtení – proroka Eliáše. Je to vítěz, který zápasil o víru, poznamenal Svatý otec, na hoře Karmelu zvítězil nad stovkami modloslužebníků. Nyní je prorok opětovně terčem pronásledování a zachvacuje ho skleslost. Zdeptaně se choulí pod stromem a čeká na smrt, avšak Bůh ho neoponechává v tomto stavu vyčerpání, nýbrž za ním posílá anděla s rozhodným příkazem: Vstaň, najež se a jdi.

*“K setkání s Bohem je nutné navrátit se do situace, v jaké člověk byl ve chvíli stvoření – tedy vzpřímeně stát a kráčet. Tak nás Bůh stvořil – na své výši, jako svůj obraz, v pohybu. Říká: Jen jdi, jdi dál. Obdělávej zemi, ať se rozrůstá, a rozmnožujte se...Dej se na cestu, vystup na Horu a tam se zastav v mé přítomnosti. Eliáš vstal a vydal se cestu.”*

Vyjít a potom naslouchat Bohu, pokračoval papež František. Jak ale Pán kolem nás prochází? Jak se mohu setkat s Pánem v jistotě, že je to opravdu On?, ptal se dále. Čtení z knihy Královské je výmluvné – anděl vyzývá Eliáše, aby vyšel z jeskyně, do které se na hoře Chorebu ukryl, aby přebýval v Boží přítomnosti. Avšak k tomuto vyjití proroka nepřesvědčily prudký a silný vích, který trhal skály, ani následující zemětřesení a šlehající oheň.

*“Tolik hluku, vznešenosti a pohybu, ale Pán v nich nebyl. Po ohni následoval šum jemného vánku – anebo, jak stojí v originálu, sotva postřehnutelný zvuk ticha. A tam byl Pán. Jestliže se chceme setkat s Bohem, musíme vstoupit do svého nitra a naslouchat onomu ozvučenému tichu, protože v něm k nám promlouvá.”*

Třetí požadavek, s nímž se anděl obrací na Eliáše, zní: Jdi. Vyzývá proroka, aby se vrátil stejnou cestou, protože mu svěřuje úkol, který má vyplnit. V této pobídce spočívá podnět k neustálé chůzi, aniž bychom se uzavírali do sobectví vlastní pohodlnosti, nýbrž naopak druhým odvážně přinášeli Pánovo poselství, tedy misijně vycházeli.

*“Musíme neustále hledat Pána. Všichni víme, jak na nás působí těžké chvíle – tlačí nás k zemi, halí vše do temnoty. Nevidíme obzor a nedokážeme vstát – každý z nás to zná! Avšak Pán, který přichází, nás občerstvuje chlebem a svou silou a říká nám: Povstaň a jdi dál! Kráče! Takto nastává setkání s Pánem – vestoje a v chůzi. Pak musíme s otevřeným srdcem čekat, až k nám promluví. A když nám řekne: “Já jsem to”, víra nabyde na síle. Je však víra jen pro mne, abych si ji hlídal? Nikoli! Máme jít a dávat ji druhým, pomazávat je, hlásat.”*